

MINKAVLER

Kom godt videre

 BYGGERI & TEKNIK I/S
Rådgivere | Arkitekter | Ingeniører

 TELLUS
ADVOKATER

 SAGRO
Finans & Formue

 JYSK
LandboGruppen

 SAGRO
Viden og vækst

En æra er forbi – nu kigger vi fremad

Da regeringen og myndighederne i efteråret 2020 besluttede at lukke det danske mink-erhverv grundet frygten for corona-mutationer, sluttede en æra, og dansk erhvervsliv kunne vinke farvel til et eksporteventyr, der har strakt sig over generationer.

For alle I minkavlere betød nedlukningen, at jeres livsgrundlag med ét blev revet væk.

I er gået fra at være verdens bedste til jeres fag til nu at skulle finde en helt ny vej i livet. Tilmed har I skulle vente længe på afklaring om erstatningsspørgsmålene, hvilket er en kæmpe belastning ikke kun for jer, men for hele jeres familie.

Men nu kan I begynde at kigge fremad. Det er en proces, og der er mange ting at forholde sig til.

Vi vil gerne være med til at samle sammen på alle de spørgsmål og uafklarede emner, I hver især måtte have. Derudover vil vi også gerne hjælpe med at få regnet de rigtige erstatninger ud. I første omgang handler det om, at I kan begynde at danne jer et overblik og derved forhåbentlig opnå en tiltrængt følelse af ro.

Der vil gå lang tid, inden den sidste erstatning er udbetalt, så vi forventer, at det vil kræve en del tålmodighed i de kommende måneder, før vi er helt i mål.

Vi vil gøre vores bedste for at hjælpe jer godt på vej.

Direktør for Regnskab
Palle Høj

Søg svar via mail på mink@sagro.dk
Læs mere om vores rådgivning på
www.sagro.dk/raadgivning/mink

Vi har erfaringen og kan hjælpe dig bedst muligt videre

SAGRO har gennem årtier rådgivet og hjulpet landets minkavlere gennem både op- og nedture. Vi er en af Danmarks største og bedste rådgivningsvirksomheder inden for branchen. Vi er ejet af danske landmænd og sat på jorden for at sikre det bedst mulige grundlag at lave forretning på.

Selv om opgaven i dette tilfælde er en anden, nemlig at sikre jer minkavlere erstatning og det bedst mulige grundlag at komme videre i livet på, tæller SAGROs erfaring i branchen også her.

Mindst lige så vigtigt er det, at vi arbejder tværfagligt. I forening med SAGROs mange samarbejdspartnere kan vi tilbyde solide rådgivningskompetencer inden for ikke bare de landbrugsfaglige grene, men også en række andre forhold, der er særdeles relevante for jer netop nu.

Det er derfor, vi siger, vi kan tilbyde:

360 graders rådgivning

Det sikrer dig hjælp og rådgivning, som kommer hele vejen rundt om lige netop *din* situation og tager højde for det sted i livet, som *du* befinder dig på.

Et stærkt team står bag dig

- Vi kender faget og din forretning

SAGRO er en af landets største rådgivningsvirksomheder for danske landmænd. Vi er under konstant udvikling og tilpasning.

Hos os får du udover rådgivning og service om det landbrugsfaglige en indgang til et bredt spektrum af ydelser – fra regnskab over jura til miljø – for blot at nævne nogle.

I SAGRO rådgiver vi omkring 350 mink-avlere – primært fra det midt- og vestjyske. Dermed har vi stor erfaring med de særlige forhold, der gør sig gældende i branchen. Du finder os i fire huse i det midt- og vestjyske: Esbjerg, Billund, Herning og Holstebro.

Vi hjælper dig med at få overblik over din situation. At lægge en strategi er en rigtig god idé, der kan sikre dig et sundt forretningsmæssigt grundlag. Undervejs i processen er vi din sparringspartner. Måske har du nogle drømme og ønsker og har brug for at vide, om de er realistiske?

Her kan vi helt konkret hjælpe med at opstille forskellige ønskede fremtidsscenarier og herudfra vurdere økonomien.

Vi kan også hjælpe dig med at lægge budgetter (5-årsbudget og /eller likviditet- og resultatbudget).

SAGRO Regnskab står klar til at give dig uvildig rådgivning i alle former for økonomi både privat- og erhvervs-mæssigt. I befinder jer i en situation, hvor netop økonomien spiller en stor rolle. Derfor er det for os som rådgivere vigtigt, at I får netop den rådgivning, der kan være med til at sikre luft

til forandring. SAGRO Regnskab har stor ekspertise inden for ejendomsavancer og beskatning heraf. Derfor forbereder vi os allerede nu på at hjælpe jer med at beregne de skattemæssige konsekvenser af nedlukningen af jeres erhverv.

I afdelingen Planter & Miljø arbejder vi med det, der på din ejendom relaterer sig til plantedyrkning, herunder indberetning, ansøgninger og de miljøgodkendelser, der ligger til grund for husdyrproduktion. Som planterådgivere kan vi hjælpe dig med at se på din nuværende drift, og har du gjort dig tanker om en omlægning til anden

produktion, f.eks. grønsager, kartofler eller lignende, hjælper vi dig gerne videre med faglige råd og budgetter og afdækning af muligheder.

Uanset om du bliver fuldtids- eller deltidsplanteavler, hjælper vi dig gerne videre med gode råd og myndighedskontakt.

Vi kan tilbyde dig uvildig og uafhængig rådgivning omkring finansiering og formueplacering. Overvejer du at foretage investeringer uden for landbruget, vil vi kraftigt opfordre dig til at lade en uvildig rådgiver hjælpe dig med en second opinion, vurdere risici med mere. Der findes mange gode sælgere derude, som er dygtige til at lyde overbevisende.

Iblandt dem er også udspekulerede svindlere, så pas på, du ikke bliver lokket af noget, der er for godt til at være sandt. Træf for alt i verden ikke forhastede beslutninger.

Overvej at gøre brug af en af vores erfarne rådgivere, så du har en kompetent og uvildig person at vende tingene med.

Hos Tellus Advokater har vi stor erfaring med rådgivning i forbindelse med ekspropriationssager. I forhold til det erstatningsforløb, som I nu skal igennem, kan vi bl.a. hjælpe jer med at blive bedst muligt forberedt til mødet med Taksationskommissionen – og i forlængelse heraf – hvad man

gør, hvis man er uenig med kommissionen. Det er vores helt klare erfaring, at jo bedre man er forberedt til mødet, jo bedre et resultat får man. Det handler om at være saglig og have veldokumenterede krav. Det er ikke den der råber højest, der får den bedste erstatning.

Med vores placering i SAGROs fire huse og medarbejdere med mange års erfaring inden for ejendomsbranchen er vi godt rustet til at hjælpe jer minkavlere gennem udfordringerne og hjælpe jer med at komme videre med jeres virksomheder i den ønskede retning.

Vi kan tilbyde vurdering af virksomheden og sparring omkring muligheder, potentialer og udfordringer ved ejendommen – det kan for eksempel være med fokus på bygningerne og deres anvendelse eller en salgs- og købsstrategi nu eller med en længere tidshorisont.

I Byggeri og Teknik I/S har vi kompetencerne til at kunne hjælpe dig i en del af omstillingen efter tiden som minkfarmer. Vi hjælper gerne med en helhedsplan for ejendommen, når farmen pilles ned og der skal findes på nye rammer på bedriften. Vi kan også hjælpe, hvis nogle bygninger skal konverteres fra minkhaller til fx. lagerhaller eller ændres til en anden produktion.

Begge dele kræver en ny byggetilladelse, og som reglerne er i dag, så er det meget svært selv at gennemskue og opnå. Vi kan hjælpe med tegninger, byggetilladelse, godkendelser, nedrivningstilladelser, certificeret brandrådgivning og energi- og tekniskrådgivning. Vi har faktisk en hel afdeling, som er specialiseret i energi og tilskud, som også kan hjælpe i den nuværende situation.

Nogle af de temaer, vi kan komme omkring i processen

Økonomi

Er du opmærksom på den skat, der kommer i forbindelse med ekspropriationen af din farm? Og har du i den forbindelse undersøgt, hvad det kommer til at have af betydning for din økonomi og de muligheder, du har fremadrettet? Selvom der er tale om erstatninger, er det langt fra det hele, der er skattefrit, hvilket også betyder at du i realiteten får færre penge mellem hænderne. Få lagt en plan for, hvad du ønsker; skal du blive på farmen, flytte et nyt sted hen eller eventuelt renovere noget? Er der behov for at lave investeringer i fremtiden, eller er det hele, som du ønsker det?

Vurdering

På sigt skal der laves en vurdering af din farm. Vi ved endnu ikke, hvilke kriterier din farm vil blive vurderet ud fra. Et godt råd er, at du holder din farm præsenteret, som hvis du havde ønsket om at sælge den. Hold ukrudt væk og slå stadig græsset. En ejendom, der er vedligeholdt, får ofte også en højere vurdering.

Strategi

Få lagt en plan for, hvad du ønsker, der skal ske med din farm og din fremtid. Gør dig overvejelser om, hvor vidt du ønsker at blive på farmen og i så fald i hvilken form. Hvad enten det er store eller små planer, du har, er det altid godt at tage stilling. Og er valget dit eget frem for en andens, gør det det også lettere.

Socialjura

Sæt gang i tankerne om, hvordan dit fremtidige arbejdsliv skal se ud; skal du fortsætte som landmand, eller skal du ud og have et job? Husk det er muligt at få karriererådgivning og hjælp til at finde ud af, hvad det er du gerne vil.

Miljøgodkendelse

Du har sikkert en miljøgodkendelse på din farm allerede nu, men har du undersøgt, hvilke andre muligheder der er på miljøområdet? Ved du for eksempel, hvad der skal ske med den allerede producerede husdyrgødning, og kan din farm rumme mere? En anden god overvejelse omhandler, hvor vidt du selv vil forsætte med at drive det jord, du har, eller om det skal bortforpagtes – og hvordan ser tingene så ud?

Ejendomsavance

I forbindelse med ekspropriationen af din farm skal der laves en ejendomsavance. For at en sådan kan laves, kræver det forskellige oplysninger om din farm. Selvom "salgsprisen" endnu ikke er kendt, er der meget arbejde, der allerede kan laves nu, hvis dit regnskabskontor har de rette oplysninger. Få en snak med dem om, hvad de eventuelt mangler, og sæt også gerne gang i arbejdet, så det er klar til den dag, ekspropriationen sker.

Finans og formue

Generelt er det godt at se på, om din formue kan forvaltes til noget mere eller være med til at sikre din fremtid – for eksempel i form af en god pensionsopsparing. Der er mange muligheder, når man får en sum penge i hænderne. Skal de investeres i aktier, skal de sættes i pension eller på anden måde forvaltes? Men det er også vigtigt at tage stilling til, hvornår pengene kommer dig mest til gavn. Er det nu eller om 5–10 år?

Seks gode råd i processen

1. Få lagt en plan

En god plan er med til at skabe overblikket. Få et klart overblik over situationen i din virksomhed. Først når man har et overblik, er det muligt at konstatere, hvor der skal sættes ind. Begynd at overveje, hvad du/I ønsker for din/jeres fremtid. Skal I fortsætte i et andet driftsformat, skal I væk fra ejendommen, eller hvad ønsker I for jeres fremtid? Når du/I har lagt den plan for fremtiden, er det lettere at begynde med tiltag, der kan være med til at skubbe jer i retning af jeres ønsker.

2. Brug dit netværk

Selvom det er en svær situation at stå i, så brug dit/jeres netværk. Ingen opgave er for lille at spørge om råd eller hjælp til. Jeres familier står uden tvivl hellere end gerne til rådighed, og det samme gælder naboer, venner og kollegaer. Mange af jeres kolleger står i samme situation og forstår det behov, der kan være for at snakke med andre ligesindede.

3. Gem alt på skrift

Sørg for at gemme alt på skrift. Det er lettere at dokumentere noget på skrift end en telefonsamtale. Har du/I haft en telefonsamtale, så bed altid om at få det bekræftet på en mail/et brev efterfølgende.

4. Ro på

I denne helt ekstraordinære situation rammes alle aktører i erhvervslivet. Hos kreditgivere og offentlige myndigheder udvises der stor vilje til at hjælpe virksomheder til at overkomme krisen (de ved godt, at I er pressede). Derfor er vores budskab først og fremmest: Ro på!

5. Spørg os, hvis du er i tvivl

Vi står altid til rådighed for dig/jer. Spørg, hvis du/I er det mindste i tvivl. Vi er her for jeres skyld og ønsker at hjælpe jer bedst muligt gennem omstillingen og hjælpe jer med at finde de folk, der kan hjælpe jer. Uanset om det handler om at forstå lovtekst eller måske en aftale, I har med andre, så er vi her for at hjælpe jer.

6. Husk dig selv

Omstillingsprocessen vil sandsynligvis komme til at stå på i et stykke tid, så det er vigtigt, du finder en hensigtsmæssig måde at være i processen på. Udover fokus på din fysiske sundhed, må du ikke glemme den mentale sundhed. Forsøg at lave noget jævnlige, der gør dig glad og absolut intet har med minksituationen at gøre!